

กระทู้ถามที่ ๑๘๐/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันการศึกษาของไทยถดถอยลงอย่างมาก การจัดอันดับการศึกษาของไทยถดถอยลงเรื่อย ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอย่างไร และเมื่อใด

๒. การจัดการสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของเด็กนักเรียน มีการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ๓ ปี ทำให้เกิดความสับสน ขอให้ใช้การสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นแบบเดิม คือ การมีสิทธิสอบสองครั้ง แล้วเอาค่าเฉลี่ยจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

๓. ขอให้รัฐบาลจัดการสอนแบบให้เด็กมีส่วนร่วมมิใช่การท่องจำอย่างเดียว จะได้หรือไม่

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดชัยภูมิ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๘๐/ร.

ของ นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนโดยมีมาตรการสำคัญๆ ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ คนไทยได้รับการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีมาตรการในการพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ ดังนี้

๑. พัฒนาคณาจารย์และพัฒนาระบบการเรียน โดยจัดให้มีการศึกษาเรียนรู้ และการวัดประเมินผลผู้เรียนที่เป็นมาตรฐาน แก้ปัญหา พัฒนาคณาจารย์สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาที่ด้อยคุณภาพ ส่งเสริมบทบาทของครอบครัว สร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการพัฒนาระบบเรียนรู้ของบุตรหลานในทุกระดับและประเภทการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งเนื้อหาและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อช่วยในการศึกษาเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนที่มีครูแนะนำและด้วยตนเอง

๒. ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และความรู้ ความสามารถ โดยการพัฒนาระบบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาและเรียนรู้ อาชีวศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติในสัดส่วนมากกว่าทฤษฎี พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พัฒนาหลักสูตรฐานวิชาชีพต่อยอดจากการศึกษาภาคบังคับ เป็นต้น

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับงบประมาณตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย โดยมีโครงการสำคัญๆ ดังนี้

(๑) โครงการทีวีฟรีอย่างมีคุณภาพหรือโครงการกระทรวงศึกษาธิการทีวีเพิ่มเติมความรู้ ภายใต้รายการ “Tutor Channel เพื่ออนาคตชาติ เพื่อโอกาสทุกคน” ซึ่งจะมีการถ่ายทอดสดทุกวันเสาร์ ผ่านช่อง ๑๑ หรือ NBT และ ETV รวมทั้ง UBC ช่อง ๕๖ และเคเบิลทีวีทั่วประเทศ รวมถึง R-Radio เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ทั้งนี้ เพื่อให้โอกาสเด็กไทยในชนบททุกคน รวมทั้งเด็กในต่างจังหวัดที่อยู่ห่างไกลได้มีโอกาสได้รับความรู้เพิ่มเติมเช่นเดียวกับเด็กที่อยู่ในเมือง ซึ่งโครงการนี้เริ่มครั้งแรกเมื่อวันเสาร์ ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒

(๒) โครงการโรงเรียนดี ๓ ระดับ เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนต่าง ๆ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ โรงเรียนดีระดับสากลหรือระดับชาติ โรงเรียนดีระดับอำเภอและโรงเรียนดีประจำตำบล โดยจะมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทางวิชาการ ระบบบริหารจัดการ ปัจจัยพื้นฐาน

(๓) โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e-learning) โดยกลุ่มเป้าหมายคือ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งจะมีการถ่ายทอดการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยใช้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นแม่ข่ายและผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๔) โครงการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนในพื้นที่ทุรกันดาร โรงเรียนเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนเด็กพิการและโรงเรียนในพระราชดำริ โดยมีการจัดเรือนนอนให้กับโรงเรียนของเด็กที่อยู่ห่างไกลบนพื้นที่สูง รวมทั้งมีการจัดเตรียมอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนสำหรับผู้พิการทั่วประเทศ

(๕) โครงการห้องสมุด ๓ ดี มุ่งเน้นการสร้างห้องสมุดที่มีอย่างน้อย ๓ ประเด็น คือ หนังสือดี บรรยากาศดีและบรรณารักษ์ดี โดยจะจัดให้กับทุกโรงเรียนและวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั่วประเทศ นอกจากนี้จะมีการจัดโครงการห้องสมุด ๓ ดีสัญจร จะสัญจรไปยังชุมชน หมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมการอ่านให้กับประชาชน คนไทยทั่วประเทศ

(๖) โครงการคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการจะปรับสัดส่วนคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียนไทย เป็นคอมพิวเตอร์ ๑ เครื่อง ต่อนักเรียน ๑๐ คน โดยจะมีการจัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ

(๗) โครงการ UniNet หรือ โครงการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยจะใช้ระบบใยแก้วนำแสงเดินไปยังจุดสำคัญ ๆ ทางการศึกษาทั่วประเทศ อย่างน้อยทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ทั้งของรัฐและเอกชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เป็นต้น

(๘) โครงการอบรมพัฒนาระดับคุณภาพและศักยภาพของครู โดยเป็นการยกระดับคุณภาพ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนประจำวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งครูแนะแนวและครูบรรณารักษ์ด้วย

(๙) โครงการมหาวิทยาลัยวิจัย เป็นการยกระดับมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพด้านการวิจัย เพื่อทำการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(๑๐) โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสู่ความทันสมัย โดยจะมีการ จัดเตรียมครุภัณฑ์ อุปกรณ์ อันจะนำไปสู่คุณภาพการเรียนการสอน เพื่อผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ สู่ตลาดเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต อีกทั้งเป็นการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของวิทยาลัย อาชีวศึกษาทั่วประเทศด้วย

นอกจากนี้ยังมีโครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาหรือ ETV เพิ่มขึ้นอีก ๑ ช่อง เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ E Free TV เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า ระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๒ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้จัดสอบ โดยใช้ระบบคัดเลือกกลางให้เลือกได้ ๔ อันดับ ใช้สัดส่วน GPAX ร้อยละ ๑๐ GPA ร้อยละ ๒๐ O-NET ร้อยละ ๓๐ - ๓๐ และ A-NET ร้อยละ ๐ - ๓๕ โดยปี ๒๕๔๕ สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้นักเรียน ม.๖ สอบ ๕ กลุ่มสาระก่อนจบ ช่วงชั้น และปี ๒๕๕๐ ให้นักเรียน ม.๖ สอบ ๘ กลุ่มสาระก่อนจบช่วงชั้น สำหรับปี ๒๕๕๓ เน้นสอบวัดความถนัดมากกว่าความสามารถเฉพาะรายวิชา เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถ ตรงตามคณะและสาขาที่เรียนส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์หลัก เพื่อลดการวิ่งสอบตามมหาวิทยาลัย ต่าง ๆ ลดความเครียดในการสอบ

สำหรับในปี ๒๕๕๓ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบสัดส่วนคะแนนให้ใช้คะแนน GAT และ PAT (มี ๓ ประเภท) ทั้ง ๓ ครั้ง (มีนาคม กรกฎาคม และ ตุลาคม) ของการสอบ ปี ๒๕๕๒ ได้ ส่วนคะแนนที่สอบเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ไม่สามารถใช้ได้ เนื่องจากการส่งชื่อ เพื่อตัดสิทธิ์ออกจากระบบกลางไม่ทันและในการส่งชื่อเพื่อตัดสิทธิ์จากระบบกลางให้ส่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ส่วนในปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป สรุปได้ดังนี้

๑. ไม่เปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญในเรื่อง

- ๑) องค์ประกอบ ๔ ประการ (GPAX, O-NET, GAT, PAT)
 - ๒) การสอบ GAT & PAT ให้ทำปีละ ๓ ครั้ง (มีนาคม กรกฎาคม ตุลาคม)
 - ๓) อนุญาตให้ใช้คะแนนที่ดีที่สุดของวิชาที่สอบ
 - ๔) อนุญาตให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ขึ้นไป (ณ วันสอบ) สมัครได้ทุกครั้ง
 - ๕) คะแนนสอบเก็บไว้ได้ ๒ ปี (นับจากวันสอบ)
๒. อาจมีการปรับเปลี่ยนในหลักการสำคัญต้องบอกล่วงหน้า ๓ ปี
๓. อาจมีการปรับเปลี่ยนในรายละเอียดบางประการ เช่น
 - ๑) สัดส่วนขององค์ประกอบ GPAX, O-NET, GAT, PAT
 - ๒) เพิ่มประเภทของ PAT เช่น ความถนัดทางวิทยาศาสตร์ ความถนัดทางภาษา เป็นต้น

๔. พิจารณาทางเลือกอื่น เพื่อให้สามารถชำระปรัชญาของการสอบระบบกลาง (ประสิทธิภาพ โปร่งใส ประหยัด)

ทั้งนี้ระบบการสอบคัดเลือกในปัจจุบันและในอนาคต (ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นไป) เป็นระบบที่เพิ่มโอกาสให้แก่ผู้เรียนมากขึ้นกว่าเดิม เพราะนักเรียนสามารถสอบ GAT, PAT ได้ถึง ๓ ครั้ง และเลือกคะแนนที่ดีที่สุดไปใช้ ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนเองมีความถนัดด้านใดและมหาวิทยาลัยก็จะได้ผู้เรียนที่มีความสามารถตรงตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีการปรับสัดส่วนคะแนนสะสมใหม่ จากเดิมที่ใช้เพียง PAT/Percentile Rank (PR) และคะแนนทดสอบความรู้ ร้อยละ ๑๐ และ ๕๐ ตามลำดับ ไปเป็นการใช้ GPAX ร้อยละ ๒๐ O-NET ร้อยละ ๓๐ GAT ร้อยละ ๑๐ - ๕๐ และ PAT ร้อยละ ๐ - ๔๐

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนอง Child centered ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและมุ่งปรับเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” หรือ “ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้” มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้ เป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ให้เน้นอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอน ดังนั้นผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีส่วนร่วม มิใช่ท่องจำอย่างเดียว โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. กิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น ได้คิด ได้ค้นคว้า ได้ทดลอง ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหาฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรง ให้คำปรึกษา และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

๒. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง จากการได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้

๓. กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนได้สัมผัสและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและเทคโนโลยี

๔. กิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดกว้าง คิดไกล คิดลึกซึ้ง คิดอย่างมีเหตุผล การฝึกให้ผู้เรียนคิดอยู่เสมอจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม